

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації У Юсюань

**«Формування професійного іміджу в майбутніх молодших бакалаврів-
журналістів в процесі підготовки у закладах фахової передвищої освіти»,**
що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії
з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

1. Актуальність теми та її зв'язок з планами наукових робіт установи.

Нині необхідно щоб випускники коледжів ще під час навчання були готові до майбутньої професійної діяльності за обраною спеціальністю, а також мали сформований професійний імідж. Кардинальні зміни соціуму довели вагомість четвертої влади та її суттєвий вплив на формування світогляду та свідомості громадян. Як показує практика, саме засоби масової інформації та журналісти, як представники масмедіа, відіграють вагомую роль у формуванні державної політики. З огляду на це, майбутні журналісти ще під час навчання мають мати чітку позицію та виробити свій власний професійний імідж. Однак цим питанням ще й нині приділяється недостатньо уваги як у теоретико-методичному, так і в практичному контексті.

Сучасні фахові молодші бакалаври, що здобувають освіту за спеціальністю 061 Журналістика, навчаючись у коледжах повинні бути активним дослідником власної професійної діяльності, мати високий рівень професіоналізму, а також мають усвідомлювати необхідність виваженої та системної діяльності у площині формування професійного іміджу. Реалізуючи свої професійні обов'язки, майбутні журналісти часто замінюють побудову складного портрету свого співрозмовника його іміджем, а також дають оцінку подіям через призму власної іміджевої позиції, такі замінювання є знаковими та відображають лише основні риси, а тому часто перешкоджають якісній та неупередженій реалізації професійної діяльності та не дозволяють ефективно виконувати фахові завдання.

Професійний імідж журналіста виступає вагомим особистісним інструментарієм, який сприяє встановленню контактів із суб'єктами фахової взаємодії, має психотерапевтичний ефект та позитивно впливає на реалізацію професійної кар'єри й стимулює особистісний розвиток фахівця. Наведені аргументи свідчать про актуальність теми дисертаційного дослідження У Юсюань. Дисертаційна робота виконана в межах науково-дослідницької роботи «Підготовка майбутніх фахівців в інформаційному середовищі педагогічних закладів освіти» (№ 0122U000108), а також «Теоретичні й методичні засади професійної діяльності та підготовки фахівців

соціономічних професій» (№ 0123U104172). Тема затверджена вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол № 6 від 22.12.2020 р.).

2. Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених в дисертації.

Дисертаційне дослідження є самостійною науковою працею, в якій висвітлені теоретичні та методичні основи формування професійного іміджу майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів в процесі професійної підготовки у коледжах, а також сформовано цілісне уявлення про процес професійної підготовки майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів у закладах фахової передвищої освіти на основі реалізації педагогічної технології, яка базується на використанні інтерактивних методів навчання у процесі організації навчальної, практичної та виховної діяльності. У Юсєюань провела ґрунтовний теоретичний аналіз наукових джерел, відповідно до теми дослідження, розробила методику проведення експериментального дослідження, здійснила виважений аналіз отриманих результатів наукового пошуку із використанням методів математичної статистики (критерій Колмогорова-Смірнова (двовибірковий тест Колмогорова-Смірнова)) для обробки та інтерпретації отриманих результатів й доведення їхньої достовірності й валідності.

Робота структурована та виконана відповідно до вимог на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (306 найменувань) та додатків на 214 сторінках. Робота містить 6 рисунків і 17 таблиць.

У першому розділі представлена характеристика організації освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти та зміст професійної підготовки майбутніх журналістів. Зокрема, розкрито сутність наукових дефеніцій «імідж» та «професійний імідж» та представлено характеристику їхнього міждисциплінарного характеру. На основі аналізу наукової літератури проведено психолого-педагогічну характеристику змісту складових професійного іміджу майбутнього фахового молодшого бакалавра-журналіста. Авторкою виокремлено й проаналізовано культурні аспекти, особливості, головні елементи, ключові характеристики, ознаки професійного іміджу майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів. У семантичній площині досліджено маски-іміджу, які можуть використовувати майбутні фахівці журналісти під час іміджування.

У другому розділі зосереджено увагу на дослідженні компонентів (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-знанневий, комунікативно-діяльнісний, особистісно-рефлексивний), критеріїв, показників та рівнів сформованості професійного іміджу майбутніх молодших бакалаврів-журналістів. Розкрито зміст педагогічної технології формування професійного іміджу майбутніх молодших бакалаврів-журналістів у процесі підготовки у закладах фахової передвищої освіти. Здобувачка обґрунтувала педагогічні умови забезпечення

ефективності формування професійного іміджу в майбутніх журналістів в процесі підготовки у закладах фахової передвищої освіти й розробила графічну модель педагогічної технології формування професійного іміджу майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів, яка охоплює три блоки (концептуальний; змістовий; процесуальний).

У третьому розділі охарактеризовано методику проведення експериментального дослідження та представлено аналіз стану сформованості професійного іміджу в майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів на констатувальному етапі експерименту, а також охарактеризовано практичні механізми формування професійного іміджу в майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів під час навчання у коледжах. Авторка здійснила аналіз отриманих результатів експериментального дослідження з формування професійного іміджу майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів на основі використання методів математичної статистики.

Представлені в дисертації наукові положення мають посилання і використані з метою аргументації наукових ідей здобувачки.

3. Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень і рекомендацій.

Теоретичні положення дисертаційного дослідження обґрунтовані завдяки опрацювання широкої джерельної бази (306 найменувань, із них 54 – іноземними мовами). Про високу наукову культуру У Юєюань свідчить глибокий аналіз теоретичних положень та формулювання власних думок й обґрунтування змістового наповнення термінів, які безпосередньо корелюють із науковою дефініцією «професійний імідж».

У дисертації сформовано цілісне бачення процесу формування професійного іміджу – іміджування студентів спеціальності 061 Журналістика, які навчаються у закладах фахової передвищої освіти. Наголошено, що формування професійного іміджу доцільно розглядати як пріоритетний напрям модернізації сучасної освіти у закладах фахової передвищої освіти, яке потребує виваженого підходу до вивчення у теоретико-методичній та практичній площинах під час організації навчальної, практичної та виховної діяльності майбутніх журналістів.

4. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що вперше: визначено й теоретично обґрунтовано педагогічні умови, що позитивно впливають на формування професійного іміджу фахових молодших бакалаврів-журналістів під час навчання у закладах фахової передвищої освіти (стимулювання мотиваційно-ціннісної сфери іміджування на основі запровадження в освітньому середовищі коледжу ігрової діяльності; активізація навчально-пізнавальної діяльності з формування професійного іміджу на основі використання інтерактивних семінарів; розвиток комунікативної та рефлексивної сфери здобувачів під час іміджування засобами тренінгових технологій); спроектовано й апробовано педагогічну технологію такої діяльності, що охоплює концептуальний (мета, завдання, наукові теорії й концепції, методологічні підходи та принципи);

змістовий (освітнє середовище коледжу (освітні компоненти, практична підготовка, науковий гурток, тренінг) та педагогічні умови); процесуальний (техніки й прийоми іміджмейкінгу, інтерактивні та спеціальні методи організації іміджування, етапи формування професійного іміджу, компоненти, рівні, результат) блоки та відповідає методологічним вимогам (системності, концептуальності, цілісності, ефективності, керованості, відтворюваності) й спрямована на формування професійного іміджу у майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів під час навчання у коледжах; визначено компоненти професійного іміджу (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-знаннєвий, комунікативно-діяльнісний, особистісно-рефлексивний) та їхні показники за високим (творчим), середнім (достатнім) та низьким (неналежним) рівнями; конкретизовано можливості освітнього середовища закладу фахової передвищої освіти у формуванні професійного іміджу майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів, що передбачає доповнення освітніх компонентів інформацією про іміджування, розробку практичних завдань для ознайомчої практики, участь у науковому гуртку та тренінговій програмі; систематизовано методичні та практичні матеріали для організації іміджування (портфоліо інтерактивних методів для формування професійного іміджу майбутніх журналістів (проблемні ситуації, кейси, вправи, імітаційні та рольові ігри, дискусії, дебати)); заняття наукового гуртка «Іміджмейкери»; програма тренінгового заняття «Мистецтво самопрезентації та створення іміджу»; методичні засоби та прийоми для проведення інтерактивних семінарів); уточнено сутність понять «імідж» та «професійний імідж» та проаналізовано змістову характеристику професійного іміджу майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів, а також удосконалено діагностичний інструментарій для дослідження стану його сформованості. Подальшого розвитку набули методичні та практичні засади організації освітньої, практичної та виховної діяльності майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів у контексті іміджування під час навчання у коледжах.

5. Наукове та практичне значення роботи полягає в розробці й упровадженні в професійну підготовку майбутніх фахових молодших бакалаврів-журналістів педагогічних інновацій, що передбачають використання тренінгових («Мистецтво самопрезентації та створення іміджу») й інтерактивних технологій (ігрові, діалогічно-дискусійні, аналізу конкретних ситуацій), які сприяють формуванню професійного іміджу.

Розроблено діагностичний інструментарій для дослідження стану сформованості професійного іміджу. Авторкою організовано роботу наукового гуртка «Іміджмейкери», а також розроблено програму тренінгового заняття «Мистецтво самопрезентації та створення іміджу», а також систематизовано портфоліо, що охоплює навчально-методичні матеріали для організації освітнього процесу з дисциплін професійного спрямування на основі використання інтерактивних методів, а саме розроблено проблемні ситуації, кейси, вправи, імітаційні та рольові ігри, дискусії, дебати.

6. Використання результатів роботи.

Запропоновані в роботі теоретичні та методичні матеріали можуть бути використані для подальшого вивчення та розв'язання проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців, що здобувають освіту за спеціальністю 061 Журналістика. Матеріали дисертаційної роботи можуть використовуватися викладачами закладів фахової передвищої освіти, які здійснюють професійну підготовку фахових молодших бакалаврів-журналістів. Основні положення, методичні та практичні висновки, джерельна база дисертаційного дослідження можуть бути корисними для викладачів, які готують здобувачів освіти за спеціальністю 061 Журналістика у закладах фахової передвищої освіти.

7. Повнота викладення матеріалів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, які опубліковані співавторами та зараховані за темою дисертації.

Основні результати дослідження відображено у **16** публікаціях (14 – одноосібні); із них – 3 публікації у наукових фахових виданнях України, 1 публікація в іноземному виданні, 12 праць апробаційного характеру, що опубліковані в збірниках матеріалів конференцій різних рівнів.

Публікації належним чином висвітлюють основні положення, поданої до захисту дисертаційної роботи. Кількість, обсяг та зміст друкованих праць повністю відповідають вимогам щодо публікацій основного змісту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Список опублікованих праць за темою дисертації

Праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації

Публікації, що відображають основні наукові результати дисертації

1. Yueyuan, Wu (2021). Psychological and Pedagogical Characteristics and Functions of the Future Junior Bachelors-Journalists' Image. *Professional Education: Methodology, Theory and Technologies*. (13). P. 291-302. <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2021-13-291-302> <https://education-journal.org/index.php/journal/article/view/266/259>
2. Yueyuan, Wu (2022). General characteristics of the pedagogical technology of forming the professional image of future junior bachelor journalists. *Osvita. Innovatyka. Praktyka – Education. Innovation. Practice*. Vol.10, No6. S. 52-57. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol10i6-007> <https://oip-journal.org/index.php/oip/article/view/65/63>
3. Yueyuan, Wu (2023). Pedagogical innovations in the process of professional image formation in the future junior professional bachelor of journalists in colleges: theoretical and practical aspects. *Yuth & market*. No. 6–7(214–215) P. 168–172. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287897> [Молодь і ринок №6–7 \(2014-2015\)2023.pdf](#)
4. Yueyuan, Wu (2022). Psychological, pedagogical and methodological approaches to the content characteristics of the components of the professional image of future junior bachelors of journalism. *Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín «Věda a perspektivy» je registrován v České republice. Státní*

registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. № 12(19). P. 98–106.
DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-12\(19\)-98-106](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-12(19)-98-106)
<http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/3167/3182>

Опубліковані праці апробаційного характеру

5. У Юсюань. Обоснование необходимости целенаправленной методической деятельности по формированию профессионального имиджа у будущих младших бакалавров-журналистов. *Проблеми, досвід та вдосконалення методичної роботи у закладах освіти*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (24 листопада 2021 р., Харків) / за заг. ред. Г.Ф. Пономарьової; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків: ФОП Петров В.В. 2021. С. 414–418.
6. У Юсюань. Імідж журналіста та його спектрально-змістова та функціональна характеристика. *Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті*: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (25–26 листопада 2021 р., Рівне). Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука. Рівне : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Ч. 1. С. 239–241.
7. У Юсюань. Методичні площини формування іміджу у майбутніх молодших бакалаврів-журналістів у процесі професійної підготовки. *Технологічна і професійна освіта: проблеми і перспективи*: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (21 жовтня 2022 р., Глухів): Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2022. С. 267–270.
8. У Юсюань. Психолого-педагогічні засади формування іміджу у майбутніх журналістів. *Актуальні проблеми науки, освіти і суспільства*: зб. тез доповідей міжнар. наук.-практ. конф. (9 вересня 2022 р., Полтава). Полтава: ЦФЕНД, 2022. С. 28–29.
9. У Юсюань, Горбатюк Р. М. Структурно-змістова характеристика іміджу як прояв соціально-психологічних особливостей майбутніх молодших бакалаврів-журналістів. *Теорія і практика підготовки конкурентоспроможного фахівця як вектор освітніх парадигм* : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (29-30 вересня 2022 р., Тернопіль) / За заг. ред. Б.Б. Буяка, В.М. Чайки, М.О. Орап. Тернопіль : Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2022. С. 247–249. <http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/27005/1/Zbirnyk%20tez.pdf#page=96>
10. У Юсюань. Алгоритм та практичні етапи формування іміджу у майбутніх молодших бакалаврів-журналістів. *Філософські аспекти професійної освіти*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (17 листопада 2022 р., Херсон – Кропивницький,) / За заг. ред. Т.С. Плачинди. Херсон – Кропивницький: ПП «Поліум», 2022. С. 124–126.

11. У Юєюань. Практичні техніки формування іміджу майбутніх журналістів в освітньому середовищі коледжів. *Глухівські читання - 2022. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук* : Збірник матеріалів XII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (7–8 грудня 2020 р., Глухів) / За заг. ред. А.С. Полякова. Глухів, 2022. С. 589–592.
12. Роман Горбатюк, У Юєюань. Філософські та психолого-педагогічні аспекти розгляду професійного іміджу майбутніх журналістів у контексті сучасних цивілізаційних викликів. *Педагогіка сучасності: виклики і перспективи цифрової доби*: зб. наук. праць молодих учених та здобувачів. (17 січня 2023 р., Переяслав) Переяслав: Домбровська Я. М., 2023. Вип. 2. С. 25–28.
13. У Юєюань. Об'єктивні та суб'єктивні умови формування професійного іміджу здобувачів освіти як феномену інтерсуб'єктної взаємодії. *Актуальні проблеми освітньої галузі України: Актуальні проблеми освітньої галузі України*: матеріали Регіональної науково-практичної конференції молодих учених (14 лютого 2023 р., Херсон) / за ред. Кузьменка В. В., Кохановської О. В. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2023. С. 155–157.
14. У Юєюань. Проектування освітнього середовища коледжів для формування у майбутніх журналістів професійного іміджу. *Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти*: Матеріали VII всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (20–21 квітня 2023 р., Тернопіль). ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. С. 264–267.
15. У Юєюань. Змістові засади формування професійного іміджу студентів у процесі навчання. *Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (7 квітня 2023 р., Глухів) / Глухівський НПУ ім. О. Довженка. Глухів, 2023. С. 369–371.
16. Yueyuan Wu. Formation of future journalists' professional image in the educational environment of colleges: methodology and practice. *Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи* : матеріали XII міжнар. наук.-практ. конференції (9–20 жовтня 2023 р., Хмельницький) / ред. кол. : Н. Г. Ничкало, В. О. Радкевич, І. В. Андрощук [та ін.]. Хмельницький : ХНУ, 2023. С. 77–78.

Усі представлені в дисертації наукові результати одержані автором самостійно. У праці [9] особистий внесок полягає у висвітленні особливостей структурно-змістової характеристики іміджу фахових молодших бакалаврів-журналістів; у праці [12] особистий внесок полягає в аналізі психолого-педагогічних аспектів професійного іміджу майбутніх журналістів, які навчаються у закладах фахової передвищої освіти у контексті сучасних цивілізаційних викликів.

8. Відомості про апробацію результатів дисертації.

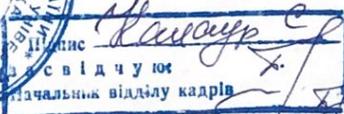
Основні теоретичні, експериментальні та прикладні результати дослідження, його концептуальні положення й узагальнені висновки висвітлювалися у виступах з науковими доповідями та повідомленнями на пленарних і секційних засіданнях таких науково-практичних та науково-методичних конференцій: *міжнародних* – «Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті» (Рівне, 2021 р.), «Технологічна і професійна освіта: проблеми і перспективи» (Глухів, 2022 р.), «Актуальні проблеми науки, освіти і суспільства» (Полтава, 2022 р.), «Філософські аспекти професійної освіти» (Херсон, 2022 р.), «Глухівські наукові читання – 2022. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук» (Глухів, 2022 р.), «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи» (Хмельницький, 2023 р.); *всеукраїнських* – «Проблеми, досвід та вдосконалення методичної роботи у закладах освіти» (Харків, 2021 р.), «Теорія і практика підготовки конкурентоспроможного фахівця як вектор освітніх парадигм» (Тернопіль, 2022 р.), «Педагогіка сучасності: виклики і перспективи цифрової доби» (Переяслав, 2023 р.), «Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти» (Тернопіль, 2023 р.), «Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій» (Глухів, 2023 р.); *регіональній* – «Актуальні проблеми освітньої галузі України» (Херсон, 2023 р.).

9. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту.

За змістом дисертаційна робота У Юсюань на тему «Формування професійного іміджу в майбутніх молодших бакалаврів-журналістів в процесі підготовки у закладах фахової передвищої освіти» є завершеним, оригінальним, самостійним науковим дослідженням, що відповідає вимогам, визначеним наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» і затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Голова засідання:

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної роботи та
менеджменту соціокультурної діяльності
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Світлана КАЛАУР